

ges Grundlov af ...«. Da grundloven efter godkendelsen ved folkeafstemning blev stadfæstet den 5. juni 1953, blev ordlyden af tronfølgelovens § 7 ændret til den nuværende: »Denne lov træder i kraft samtidig med Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953.«

Det kan afslutningsvis nævnes, at der ved en ændring af grundlovens § 2, 2. pkt., på den måde, der er skitseret i eksempel c), igen vil kunne opstå spørgsmål om lovteknisk behov for at ændre bestemmelsen i § 2, 2. pkt., hvis der på et senere tidspunkt foretages yderligere ændringer af tronfølgeloven. Et sådant spørgsmål ville ikke opstå, hvis grundlovens § 2, 2. pkt., ændres som skitseret i eksempel a) eller b).«

Jeg kan henholde mig til det af Justitsministeriet anførte.

### Spørgsmål 7:

I forlængelse af drøftelserne i udvalget bedes statsministeren oplyse, om det efter statsministerens opfattelse er i overensstemmelse med god lovsik at gennemføre de foreslåede ændringer af L1 (tronfølgeloven) uden at gennemføre konsekvensændringer i grundlovens § 2.

### Svar på spm. 7:

Statsministeriet har anmodet Justitsministeriet om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmål 7. Justitsministeriet har i den anledning udtalt følgende:

»Spørgsmålet om, hvorvidt det i forbindelse med ændringen af tronfølgeloven er nødvendigt samtidig at foretage en ændring af grundlovens § 2, 2. pkt. – f.eks. i form af en tilføjelse af ordene »med senere ændringer« efter henvisningen til tronfølgeloven af 27. marts 1953 – er omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det fremgår bl.a. af pkt. 3.1 i de almindelige bemærkninger, at der efter regeringens opfattelse på dette punkt er valgfrihed, og at regeringen har besluttet ikke at foreslå en ændring af selve grundloven alene med henblik på en teknisk justering, da der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for en mere gennemgribende grundlovsrevision.

Forholdet til generelle lovtekniske principper blev inddraget i forbindelse med Statsministeriets og Justitsministeriets vurdering af, om der samtidig med den foreslåede ændring af tronføl-

geloven burde foreslås en ændring af grundlovens § 2, 2. pkt.

I den forbindelse bemærkes, at lovtekniske principper i almindelighed fører til, at der i tilfælde, hvor der foretages ændringer af en lov, som der i en anden lov er henvist til med angivelse af lovens titel og dato, bør foretages konsekvensændringer af henvisningen i den nævnte anden lov. Herved tilgodeses hensynet til, at der ikke efterfølgende opstår usikkerhed om retstilstanden.

Dette hensyn gør sig imidlertid – på grund af tronfølgespørgsmålets særlige karakter – kun i meget begrænset omfang gældende i det foreliggende tilfælde. Der vil således f.eks. næppe efterfølgende opstå tvivl i offentligheden om, hvilken tronfølgeordning der er gældende i Danmark, selv om der ikke foretages en ændring af grundlovens § 2, 2. pkt., samtidig med den foreslåede ændring af tronfølgeloven.

På den baggrund er det fortsat Justitsministeriets opfattelse, at der ikke er væsentlige lovtekniske hensyn, der taler for at foreslå en ændring af selve grundloven alene med henblik på en teknisk justering af bestemmelsen i § 2, 2. pkt.«

Jeg kan henholde mig til det af Justitsministeriet anførte med den tilføjelse, at eftersom lovforslaget statsretligt kan gennemføres i sin nuværende udformning, finder regeringen ikke anledning til at foreslå en teknisk ændring af grl. § 2, 2. pkt. En sådan ændring vil kunne medtages, når der på et senere tidspunkt måtte være grundlag for en mere gennemgribende grundlovsrevision, jfr. også de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

### Spørgsmål 8:

I forlængelse af drøftelserne i udvalget bedes statsministeren kommentere udsagnet om, at L 3 (ændring af grundlovens § 2) med sit rent deklatoriske indhold ikke skaber tvivl i relation til grundlovens øvrige bestemmelser.

### Svar på spm. 8:

Statsministeriet har anmodet Justitsministeriet om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmål 8. Justitsministeriet har i den anledning udtalt følgende:

»Justitsministeriet går ud fra, at der med spørgsmålet sigtes til drøftelserne i forbindelse med den interne eksperthøring, som blev afholdt